

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Leo Papa X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

Officio Sanctissimæ Inquisitionis. 99

A incessanter clamando, & exaltando vocem & prædicando & prædicari faciendo verbum Dei, ac veritatem fidei Catholicæ contra damnatos articulos, & hæreticos supradictos. Necnon omnibus & singulis parochialium ecclesiarum rectoribus, ac religiosis quorumcumque ordinum, etiam Mendicantium, exemptis & non exemptis, ut præmittitur, similiter in uirtute sanctæ obedientiæ mandamus, ut sicut ipsi nubes a Domino constituti sunt, ita spirituales imbrem in populo Dei seminare, & contra supradictos articulos, ut præfertur, damnatos, sicut etiam eorum incumbit officio, publice publicare non uereantur: Scriptum est enim, quod perfecta charitas foras mittit timorem. Vos igitur & 1. Ioan. 4. vestrum singuli onus tam meritorij negotij deuota mente suscipientes; uos in illius executione sic sollicitos, ac uerbo & opere studiosos, atque diligentes exhibeatis, quod ex uestris laboribus, diuina uobis fauente gratia, sperati fructus adueniant, ac per sollicitudinem nostram, quæ causas pias gerenti. bus pro retributione debetur palmam gloriæ non solum consequi mereamini, uerum etiam apud nos & sedem prædictam non immerito ualeatis de exacta diligentia uestra uerius commendari.

B Verum, quia difficile foret præsentis declarationis, & publicationis litteras ad præsentiam & personam propriam Martini, & aliorum declaratorum & excommunicatorum huiusmodi personaliter deducere, propter eis fauentium potentiam: uolumus, ut affixio & publicatio præsentium litterarum in ualuis duarum cathedralium seu metropolitan. aut unius cathedralis & alterius metropolitan. in dicta Alemania consistentium ecclesiarum, per unum ex nuntijs nostris ibidem existentibus facta, ita eos liget & ardeat, Martinumque & alios declaratos, & damnatos huiusmodi, demonstrat, in omnibus & per omnia ac si eis & eorum cuilibet personaliter intimata & præsentata fuissent. Et quia etiam difficile foret præsentis litteras ad singula quæque loca deferre, in quibus earum publicatio necessaria foret, uolumus, & præfata auctoritate decernimus, quod eadem transumptis, sigillo alicuius prælati ecclesiastici, seu ex Nuntij nostris prædictis munitis, & manu alicuius publici Notarij subscriptis ubique stetur, prout præsentibus originalibus litteris stetur, si essent exhibitæ uel ostensæ: Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quæ in prioribus litteris nostris prædictis uolumus non obstat: cæterisque contrarijs quibuscumque.

C Nulli ergo omnino hominum liceat hac paginam nostræ constitutionis, declarationis, præcepti, mandati, assignationis, uoluntatis, & decreti, infringere, uel ei ausu temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum.

Datum Romæ apud sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo uigesimo, tertio Nonas Ianuarij, Pontificatus nostri anno octauo.

De Curia.

De de Comitibus.

LEO PAPA X.

Uniuersis & singulis locorum ordinarijs, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoribus in domino Venerorum consistentibus. Salutem & Apostolicam benedictionem.

D Episcopi & hæreticæ prauitatis Inquisitores procedere possunt contra maleficos & sacrilegos; nec eorum circa hæc iurisdictio impeditur aut diminuitur, ex eo quod ipsis aliquis alius adiungitur per summum Pontificem, ut cum ipsis in hæc delicta inquirat. indices & officiales seculares absque reuisione processuum sententias latis iudicibus ecclesiasticis super hæc crimina exequantur, & traditos curia seculari punient: quod si renuerint, compellantur per ecclesiasticas censuras.

Aliæ extrauag. huius argumenti habentur supra Innocentij viij. & Alexandri vj. & infra Hadriani vj.

E **H**ONESTIS petentium uotis libenter annuimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis. Alijs ad petitionem dilectorum filiorum nobilium virorum Ducis & dominij Venerorum, cum in Brixienti & Bergamensi ciuitatibus & diocesis, quoddam hominum genus perniciosissimum ac damnatissimum labe hæretica, per quam suscepto renunciabatur baptismatis sacramento, Dominum abnegabant, & satana, cuius consilio seducebantur, corpora & animas conferebant, & ut illi rem gratam facerent, in necandis infantibus passim studebant, & alia maleficia & sortilegia exercere non verebantur. quod ita factum esse uidebatur, ut ad eorum errorem extirpandum opportuna adhiberentur remedia. Volentes etiam eiusdem generis nonnullos indicibili pœna obstinate uitam potius per se amittere: quam errorem suum cognoscere maluisse, & propterea de rigoroso nimium (ut dicebatur) uestri ordinationum contra tales processu, dubitantes, Venerabilem fratrem Episcopum Polentem nostrum & Apostolicæ sedis apud eisdem Ducem & dominum Nuntium, uobis adiungendum ducimus, cum facultate per se, uel alium, seu alios processus per uos habi-

Edita anno Domini 1521.
Ex Directorio Illustrissimi Iacobus Sabelli Cardinalis, reipublice Christiane Inquisitoris generalis fol. 424.

tos seu factos examinandi, & reuendendi: & si vos Inquisitores processus prædictos ritè & rectè, ac iuxta formam iuris habitos fecissetis contra tale hominum damnatorum genus vna vobiscum procedendi & inquirendi: necnon procuratores & aduocatos, scribas, ceterosq; ad Inquisitionis præfatæ exercitium necessarios & opportunos, officiales & ministros cum competentibus salarijs deputandi, & homines prædictos (quod redire ad Ecclesiæ vnitatem uellent) clementer suscipiendi, eisq; penitentiam salutarem iniungendi, & eos absoluendi etiam in vtroque foro, & incorrigibiles condemnantiam salutarem iniungendi, & cæteraque quæ vos de iure, vel consuetudine facere possitis, & deberetis faciendi gerendi, & exequendi, exercendi, prout in litteris desuper confectis continetur.

Cum igitur commissionis huiusmodi vigore præfatus Nuntius, venerabilem fratrem Episcopum Iustinopolitatum in partibus illis commorantem, ad præmissa vna vobiscum pertractanda & exequenda subdelegauerit, vosq; & ipse subdelegatus in valle Communica Brixientis diocesis, vbi maxime huiusmodi damnati generis homines uigent & pullulant, processeritis; ac nonnullos culpabiles repertos, & cutia seculari tradendos, nec non iam condemnatos habueritis, videtur, quod per Venetorum collegium Prætori Brixienti mandatum fuerit, ne sententias huiusmodi exequeretur, & vobis & eidem subdelegato, ne ad executionem illarum procederetis inhiheret, prout inhibitu fuit: ac expensas, & salaria pro huiusmodi Inquisitionis negotio necessaria submoueret, & retraheret: nec non processus contra culpabiles prædictos habitos & factos eis transmitteret, seu transmitti faceret: & quod deterius est, subdelegatum prædictum ad coram eis in ciuitate Venetiaram comparandū cogeret, & compelleret, prout coactus & compulsus fuit. Et quia propter dictas litteras, in quibus dictus Nuntius adiunctus fuit, ab aliquibus hæsitatur, an propter hoc facultas uestra diminuta existat, ita quod prout ante datas huiusmodi litteras potuissetis, procedere non possitis, indecensque & contra iuris & sacrorum canonum dispositionem, ac ecclesiasticam libertatem existat, laicos de personis & causis ecclesiasticis se intromittere, nollegue iniunctam à vobis executionem adimplere, nisi processibus, ac sententijs per eos visis & examinatis, ac si ipsi in clericos causasque ecclesiasticas superioritatem & iurisdictionem habent: cum tamen in clericos causasque huiusmodi, laicis nulla facultas attributa sit, quos obsequendi & exequendi manet necessitas, non auctoritas imperandi, propter quod inter Christi fideles non modicum surgit scandalum.

Nec igitur, ne quod salutem animarum, & dictarum causarum faciliorem expeditionem introductum est, in damnum & percellationem conuertatur, & propterea ob diuturnitatem temporis infelices animæ huiusmodi peccatis magis grauentur, & ad omne circa hoc dubium tollendum, vos prout ante datas dictas litteras de iure & consuetudine seu privilegio procedere poteratis, nec non etiam contra maleficos & sortilegos ac à fide apostatantes, prout criminis postulauerit qualitas, procedere posse & debere auctoritate Apostolica, tenore præsentium decernimus & declaramus: vobis committentes & mandantes, vt eisdem Venetos, & illos Ducem ac officiales suos, ne ipsi vitiosius in huiusmodi causis se intromittant, sed quod iniunctas sibi executiones, & forte iniungendas, postquam requisiti fuerint, sine aliqua processum, per dictos ecclesiasticos iudices factorum visione, vel examinatione prompte exequantur, moncatis & hortemini. Et si hoc facere neglexerint, vel recusauerint, vos eos per censuras ecclesiasticas, & alia iuris opportuna remedia, appellatione postposita compellatis. Præmissis ac constitutionibus & ordinationibus apostolicis, statutisque & consuetudinibus ciuitatum & diocesis prædictarum, iuramento, firmatione Apostolica, vel quouis firmitate alia roboratis, ceterisque contrarijs non obstantibus quibusque.

Datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die decimoquinto Februarij. Milleesimo quingentesimo vigesimo primo. Pontificatus nostri anno octauo.

**BREVE SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI
D. Hadriani diuina providentia Papæ sexti, ad Fredericum Saxonie Ducem aduersus Lutherum.**

Damnato Martino Luthero, & per totam Europam heretico publicato per Leonem x. Pont. Max. Fredericus Saxonie Dux eum in suum veluti cliẽrem recepit; quod ægre ferens, vt debuit, Hadrianus sextus eius successor, hoc ad ipsum rescriptum, seu Epistolam hortatoriam dedit, qua omnibus modis conatur pius & sanctissimus Pontifex Frederico persuadere, vt ad sanam mentem reuertatur, cogitetque qualis sit Lutherus & eius præcepta; deniq; omnia commemorat, quibus principis animus permoueri possit ad catholicam religionem amplectendam: additis insuper multis exemplis, quibus ostendit principes Dei præceptis fauentes felicissimos extitisse, contra vero eius legi repugnantes infelicissimos enatisse.

Edita anno Domini 1522.
Ex 4. Concilio primo 725.
ex Colonien.
ed. huc anno 1527.

DILECTE fili, Salutem & Apostolicam benedictionem.
SATIS & plus quam satis iustinimus, dilecte in Christo, si forte DEI pietas tuam animam dignetur inuiscere, ac dare penitentiam ad cognoscendum veritatem, ut respisceres a diaboli laqueis, a quo captiuus detineris.
Notuimus te paterne monitum a se. re. prædecessore nostro, vt a te separates perniciem illam